



DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP + PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD

PREGUNTA: Voleu que el Govern de la Generalitat de Catalunya deixi de pagar el deute i els interessos que la ciutadania declari il·legítics?

RESPOSTA: Sí / No

ARGUMENTARI LLARG

Per què cal auditar el deute i no pagar aquell que considerem il·legítim?

QUÈ HA PASSAT I QUÈ NO HA PASSAT AMB EL DEUTE

Si volem resoldre qualsevol problema sempre hem d'identificar molt bé quines són les causes del conflicte i actuar en conseqüència. Malgrat que les mesures de control del dèficit i del deute públic (retallades) fa anys que ocupen bona part de la informació publicada als mitjans de comunicació i de les converses de la ciutadania, encara no hi ha un veritable debat públic sobre els orígens d'aquest problema, i per tant, de les possibles solucions.

Sovint el missatge que arriba a la ciutadania sobre "la crisi" és fals, tendencios o parcial. Amb massa freqüència se'ns presenta l'actual situació econòmica com un fenomen natural sobrevingut i inevitable, similar a un tsunami. S'utilitzen termes ambigus i impersonals com "els mercats" per ocultar els actors principals d'aquest drama col·lectiu, o es parla de rescats a països com Grècia, quan en realitat, s'està salvant del risc d'impagament als bancs que van prestar diners als grecs. Els anomenats rescats, són en realitat segrestos de la democràcia i la sobirania dels pobles. La crisi econòmica i la seva gestió, responen a polítiques econòmiques concretes realitzades per organitzacions i persones concretes que haurien d'assumir les conseqüències penals de les seves accions.

En nom de la reducció del dèficit i del deute públic s'estan executant mesures que degraden enormement la vida i les societats humanes, així que considerem de vital importància realitzar una profunda anàlisi (auditoria) del deute que clarifiqui aspectes essencials com per exemple, per què les nostres societats han arribat als actuals nivells d'endeutament, a qui devem els diners, quines van ser les condicions dels préstecs, o qui s'està beneficiant d'aquesta situació.

L'auditoria del deute no hauria de ser un procediment tècnic reservat només a experts seleccionats pel govern de torn i/o les entitats financeres. Hauria de ser un espai obert d'aprenentatge ciutadà que permetés a la població avaluar les finances públiques i fer efectiu el dret a la informació i la participació així com la transparència pressupostària. Amb els resultats de l'auditoria ciutadana del deute, la societat podria determinar, amb consciència i els comptes ben clars, què hem de fer per aturar la dramàtica situació actual i fer que no es torni a repetir, identificar quins són els responsables i exigir responsabilitats o quins són els deutes il·legítics que no hauríem de pagar.

No és senzill accedir a dades rigoroses i informació entenedora i contextualitzada sobre tot allò que fa referència al deute públic. Els governs acostumen a facilitar informació molt més detallada i completa als inversos estrangers que a la seva pròpia ciutadania i això és

DEUTE

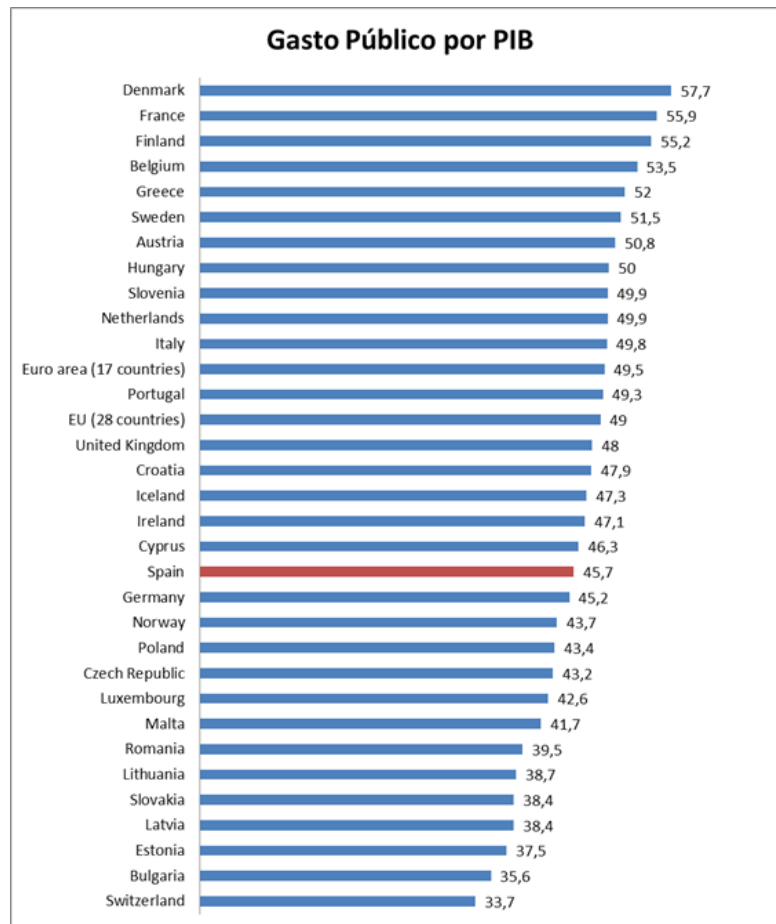
CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP + PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

inacceptable en països que s'autodenominen com a democràtics i compromesos amb la Societat de la Informació.¹

DESPEJA PÚBLICA

La ciutadania de Catalunya i de l'estat espanyol a més de patir les conseqüències del desballestament progressiu de l'anomenat "Estat social i democràtic de dret" gairebé cada dia ha de suportar un missatge culpabilitzador que ens diu que hem viscut per sobre de les nostres possibilitats. Això és fals.

El sector públic està infrafinançat no només des de l'esclat de la crisi, sino, molts anys abans. Al nostre país, l'anomenat Estat del benestar es va implementar molt més tard que als principals països europeus i mai es va desenvolupar totalment. La despesa pública dels pressupostos de l'Estat espanyol i de Catalunya sempre ha estat per sota de la mitjana dels països europeus. Dades d'Eurostat de 2011

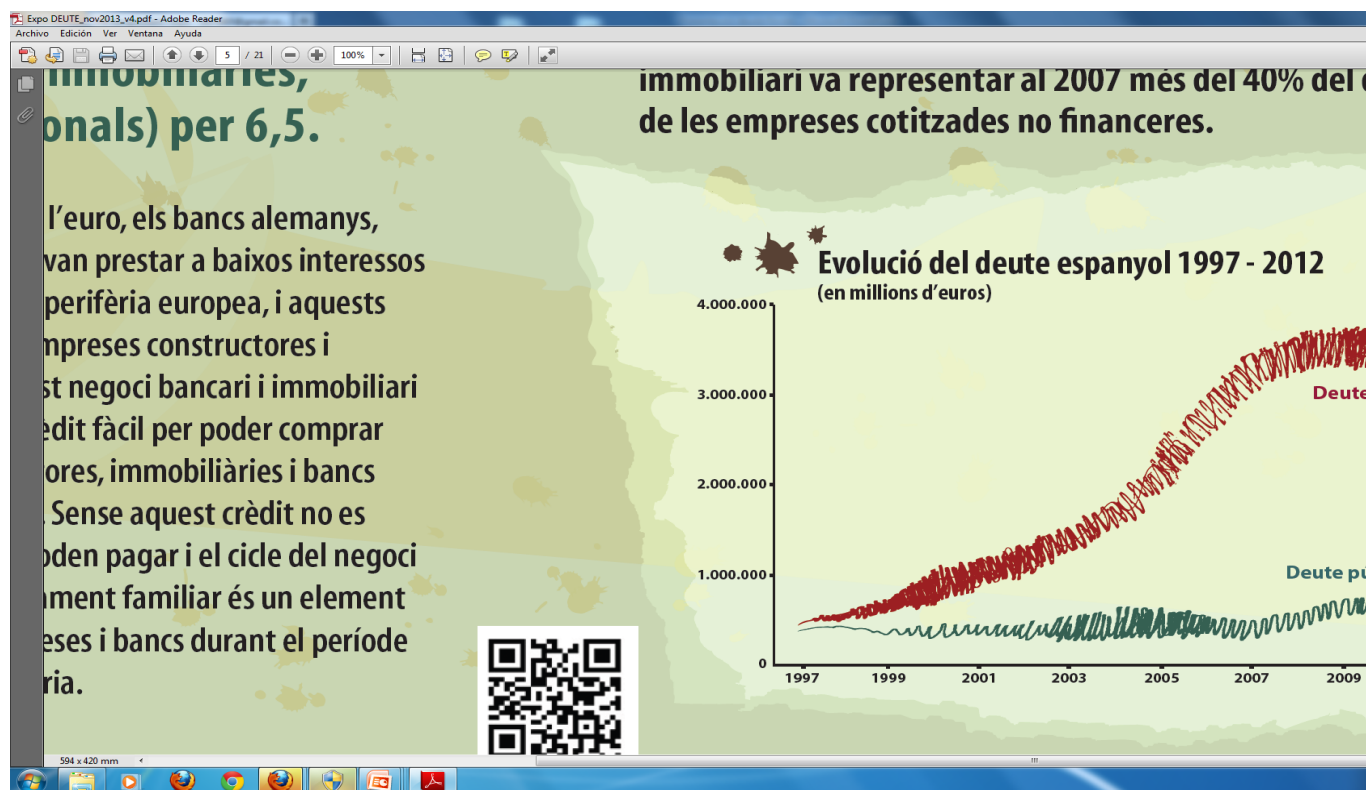


És mentida que els serveis públics estiguin sobre dimensionats i molt injust que bona part de les retallades recaiguin sobre les treballadores i els treballadors públics. Segons l'Organització Internacional del Treball (OIT) a Espanya hi ha 1 funcionari per cada 15 del sector privat, mentre que a Dinamarca la ràtio és 1 funcionari/a per cada 6 ocupats i a Finlàndia 1 per cada 8. Catalunya tot i ser un territori densament poblat i tenir més

¹ PACD. *La Transparència i l'Auditoria Ciutadana*.
<http://auditoriaciudadana.net/2013/09/26/la-transparencia-i-lauditoria-ciudadana/>

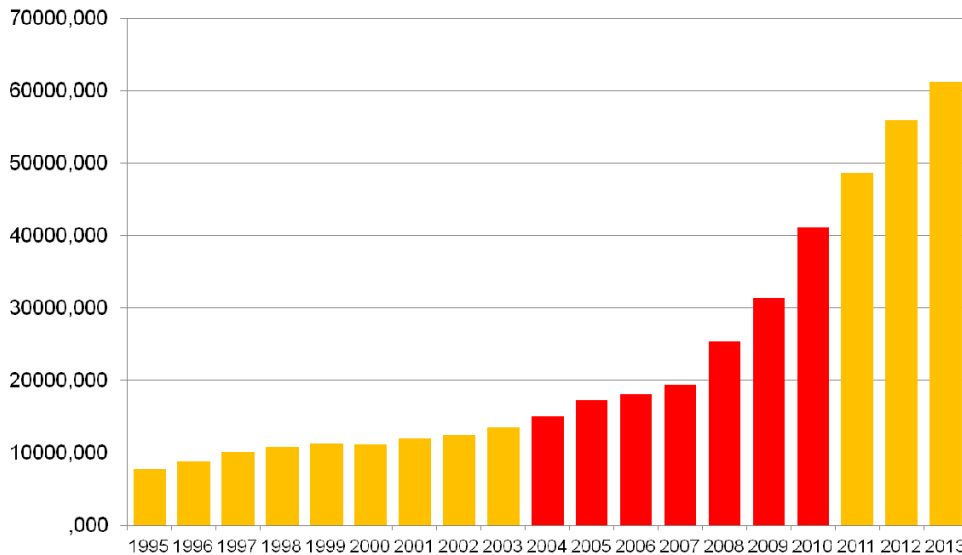
competències que altres Comunitats Autònomes és la regió que té un percentatge menor de treballadores i treballadors públics per nombre d'habitants.

El deute privat, i no pas el deute públic, és el principal problema tant a Espanya com a Catalunya. La falta de transparència, el maquillatge de balanços o el fet que no totes les despeses financeres computin oficialment com a deute tot i que el generin, fan difícil quantificar exactament l'actual xifra total del deute a l'Estat. Institucions com el Banc d'Espanya situen el deute (públic i privat) a l'Estat espanyol per sobre dels 4 bilions d'euros. Això és 4 vegades el PIB espanyol. Aproximadament 1 bilió d'euros correspon al deute públic de totes les Administracions públiques de l'Estat espanyol i els 3 bilions restants és deute privat, majoritàriament de bancs i grans empreses. Són els bancs i les grans empreses els que han viscut per sobre de les seves, i de les nostres, possibilitats.



Endeutament de la Generalitat de Catalunya, 1995-2013. Deute d'Administracions públiques i entitats públiques no-SEC.

Milions d'euros

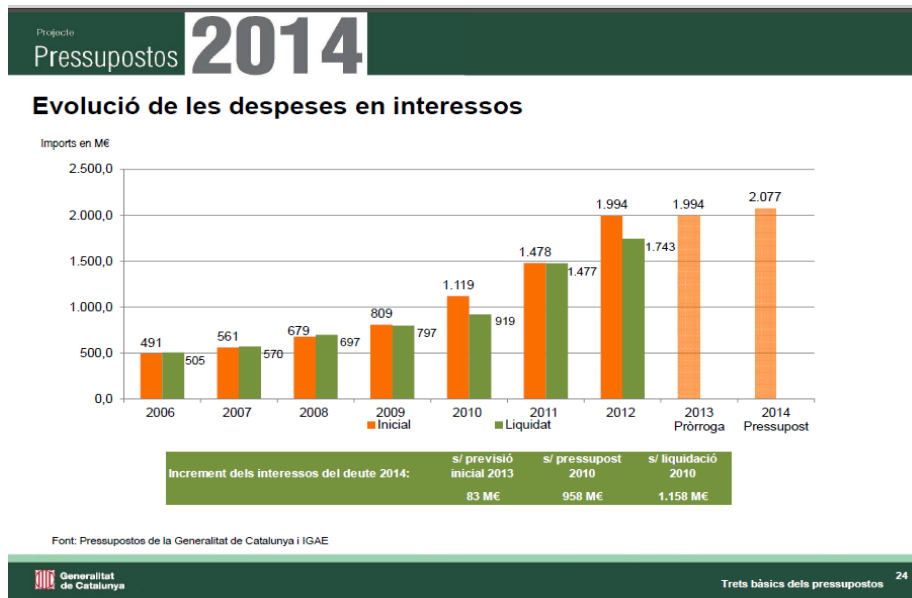


Segons dades del Banc d'Espanya la Generalitat de Catalunya té un deute superior als 60.000 milions d'euros. Aquest deute no només ens afecta avui, també condicionarà a les generacions futures ja que deixa pagaments diferits compromesos fins l'any 2108 . Els pressupostos de la Generalitat de Catalunya de 2014 mostren que aquest any es destinaran més de 7.870 milions d'euros per pagar deute (5.797 amortització i 2.077 d'interessos). El pagament del deute és la tercera partida més gran del pressupost. Després d'anys de constants retallades pressupostàries el deute català continua pujant perillosament. Això és així principalment per l'augment dels interessos que ha de pagar per finançar-se. La mitjana de 2014 és 3,7% d'interès.

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg



La fallida de milers d'empreses i l'augment de l'atur fa que l'Estat ingressi menys perquè d'una banda cau la recaptació per l'impost de societats i hi ha menys gent cotitzant i consumint ; i per una altra, gasta més, perquè hi ha més gent cobrant la prestació de l'atur. La crisi econòmica i la seva gestió, ha fet encara més evident que la recaptació d'impostos i el manteniment de l'Estat del benestar a l'Estat espanyol i a Catalunya depèn essencialment de les rendes de treball de les classes assalariades i no pas de la tributació sobre el capital de les classes altes. L'augment de tipus impositiu d'impostos indirectes com ara l'IVA per poder fer front al pagament del deute, és una bona mostra d'això.

Segons el Tractat de Maastricht (1992) per tal d'afavorir la convergència econòmica entre els països de la UE, cadascun dels països membres ha de tenir un dèficit públic anual inferior al 3% del PIB i un deute públic acumulat inferior al 60% del seu PIB. Val a dir, que no hi ha estudis prou rigorosos que justifiquin perquè és necessari obeir aquesta rígida disciplina fiscal, especialment quan s'està en un període de recessió o d'estancament de l'economia com l'actual.²

Malgrat les despeses públiques inútils, com les obres i grans infraestructures que només beneficiaven als bancs i promotors i als governs que les executaven, o els sagnants i constants casos de corrupció produïts al nostre país, fins a l'esclat de la crisi econòmica vam complir "religiosament" el mandat de la disciplina fiscal.

Fins fa pocs anys les nostres finances públiques estaven molt més sanejades que les d'altres països europeus que ara es permeten el luxe de donar lliçons d'austeritat als països del Sud d'Europa i de dictar el rumb de la UE. Al 2007, i els dos anys anteriors, Espanya va tenir superàvit pressupostari i el seu deute era només el 44% del seu PIB mentre que el d'Alemanya era del 65%.

Mesures com les enormes injeccions de diners públics a la banca, el propi finançament dels estats membres de la UE o l'augment artificial dels interessos del deute sobirà han ensorrat

² Bolaños, Alejandro. *La teoría del exceso de deuda pierde un asalto.*

http://economia.elpais.com/economia/2013/04/19/actualidad/1366400243_360561.html

DEUTE

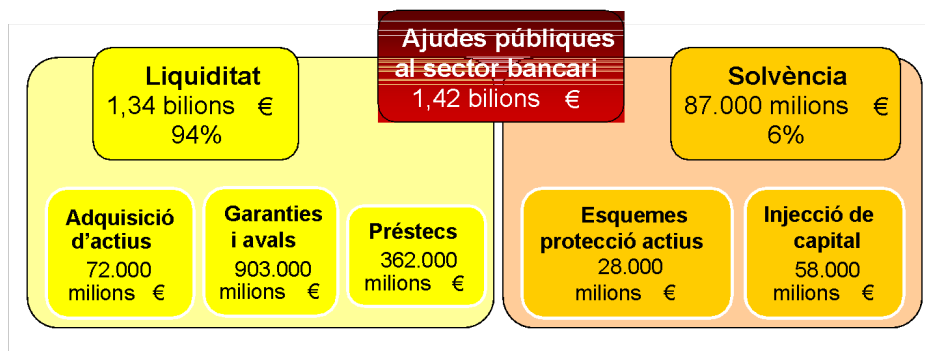
CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

les finances públiques i suposen un negoci segur i molt lucratiu per a les entitats financeres. L'especulació financera³ i l'acció dels diferents governs han fet que bona part del deute privat es transformi en deute públic. S'està castigant greument al conjunt de la societat per premiar amb recursos públics la mala gestió d'entitats privades.

Un dels exemples més notables de com s'estan socialitzant els deutes privats i de l'estreta relació entre el poder de la banca i la corrupció política són els rescats financers i les ajudes públiques a empreses privades. Aquestes mesures que fan que els Estats disposin de menys recursos per fer front a les seves despeses i s'hagin d'endeutar, es fan d'esquenes a la ciutadania, i s'acostumen a presentar públicament no com a regals, sinó, com a préstecs que els bancs ens tornaran. Instruments de sanejament d'actius de la banca com el SAREB (Banc dolent) ja han anunciat pèrdues per valor de 261 milions i s'esperen moltes més ja que els bancs "maquillen" els seus balanços i no són tan solvents com anuncien públicament. Paguem el deute de la banca amb retallades, privatitzacions, pujades d'impostos i pèrdua de drets.

És complex calcular l'import exacte d'ajudes al sector bancari. Ja s'han injectat als bancs més de 100.000 milions d'euros però no es coneixen prou bé el volum d'altres ajudes, com les garanties i avals que l'Estat hauria d'assumir si els bancs, com sembla ser que passarà, no poden pagar els seus deutes. Segons l'economista Carlos Sánchez Mato⁴, fins a 2012 les ajudes públiques a la banca ascendeixen a 1,42 bilions d'euros.



INGRESSOS DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

Els diferents governs justifiquen les retallades pressupostàries i el patiment i la pèrdua de drets bàsics que aquestes generen, afirmant que la prioritat absoluta és reduir el dèficit pressupostari de les Administracions Públiques. Les persones, empreses i organismes públics haurien de tenir unes finances sanejades i sostenibles al llarg del temps, però no a qualsevol preu, i és mentida que no hi hagi alternativa a les retallades pressupostàries.

Per evitar el dèficit i caure en l'endeutament sempre s'han de tenir presents 2 variables: els ingressos i les despeses. Els governs han renunciat a equilibrar el dèficit per la via del

³ Garzón Espinosa, Alberto. *¿Qué son los mercados financieros y la especulación financiera?*

<http://www.attac.es/que-son-los-mercados-financieros-y-la-especulacion-financiera/>

⁴ PACD. *La ilegitimidad de los Rescates a la Banca en el Estado español.*
<https://www.dropbox.com/s/4yrhzb3q2ybatzt/InformeRescatesBancarios.pdf>

DEUTE

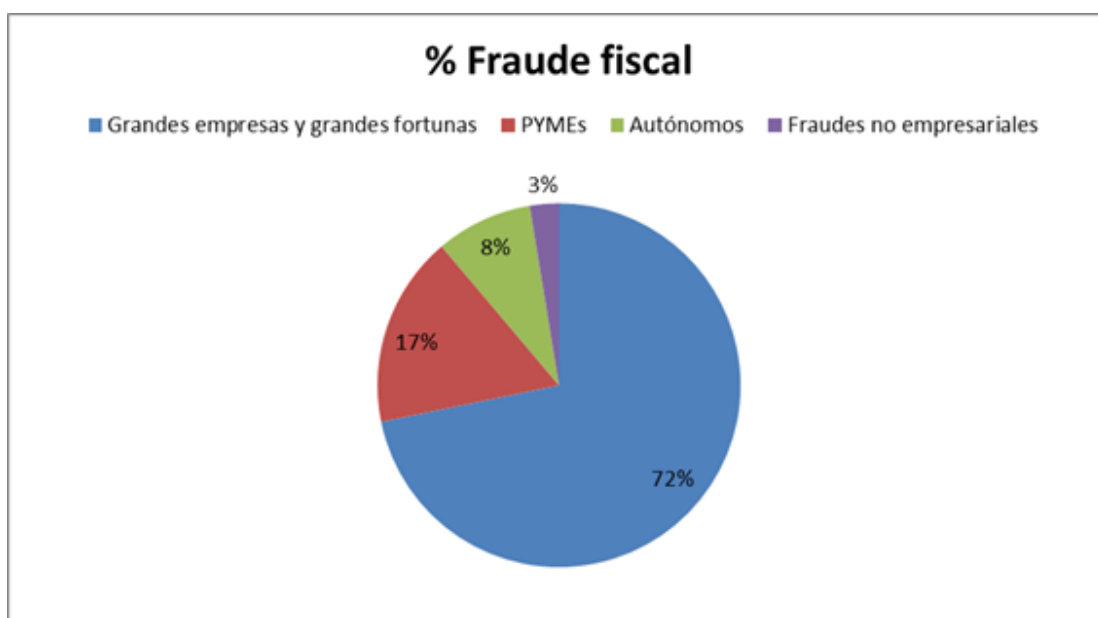
CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

ingressos mitjançant una política fiscal⁵ més progressiva (qui més té, més paga) i els impostos directes (adreçats a col·lectius concrets)

L'Estat té un greu i crònic problema d'ingressos i no pas de despesa pública. Tant a Catalunya com Espanya existeixen multitud de mecanismes legals a disposició de les empreses i els grans capitals per deixar de pagar el que per legislació els hi correspondria, a més d'una gran permissivitat institucional i social respecte allò il·legal.

Segons Gestha, el sindicat de tècnics del Ministeri d'Hisenda, el volum d'economia submergida a l'Estat oscil·la entre el 20% i 25% del seu Producte Interior Brut, molt per sobre de la mitjana de la UE-15, que és d'un 10%. També afirma que la major part del frau a l'Estat el realitzen les grans empreses i fortunes.



Si aquestes pràctiques, que tenen un impacte molt negatiu sobre les finances públiques, no es persegueixen gaire és perquè no existeix voluntat política per fer-ho i els governs cedeixen al xantatge de les grans empreses que diuen que marxaran del país si els apugen els impostos. Una eventual Hisenda catalana, hauria de tenir molts més recursos i inspectors que l'actual hisenda espanyola.

Sovint es compara l'economia d'una família amb la de l'Administració per dir-nos que no podem gastar allò que no tenim i viure a crèdit. Aquesta comparativa és molt tendenciosa ja que l'Administració té molta més capacitat de decidir quins seran els seus ingressos, principalment via impostos, que no pas una persona o empresa. A més, el deute públic no es finança igual que el deute de les persones o les empreses.

Una persona que demana una hipoteca ha d'anar pagant periòdicament una quota fins que arriba a pagar, si pot, l'import total del préstec que va demanar al banc més els interessos. L'Administració no va pagant una petita part dels préstecs periòdicament, sinó que un cop arribat el venciment del préstec ha de pagar l'import total d'una sola vegada. Les

⁵ PACD. *Las Políticas Fiscales en España y su Impacto en la Deuda*.

<https://www.dropbox.com/s/045wemf22zyhby3/Informe%20Pol%C3%ADticas%20Fiscales.pdf>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg



Administracions no acostumen a pagar el deute quan venç el préstec, paguen els interessos i refinancien el capital restant demanant un nou préstec. Tal com succeeix ara, l'augment dels interessos de cada operació pot fer que ràpidament l'import del préstec es multipliqui i esdevingui impagable, amb el que es coneix com l'efecte bola de neu⁶.

DEUTECRÀCIA

La Deutecràcia és el govern del deute, la força dels creditors sobre els deutors. És l'instrument que fa que el pagament del deute determini totes les qüestions rellevants d'un territori: quin és el seu model productiu, educatiu o sanitari, les relacions laborals, la política fiscal i el repartiment de la renda, el respecte al medi ambient, els Drets Humans i les llibertats civils, etc.

Els programes d'ajust dictats per la Troika (Banc Central Europeu, Comissió Europea i Fons Monetari Internacional) i aplicats pels diferents governs de la UE són una aplicació pràctica de la ideologia neoliberal⁷. Les mesures que ara s'apliquen a Europa, són les mateixes que les que el FMI i altres organismes internacionals apliquen des de fa dècades als països del Sud, així que el resultat no podien ser diferents: pobresa i exclusió social de bona part de la població, concentració de la riquesa en poques mans, major explotació laboral, financiarització de l'economia, desmantellament dels serveis públics, privatitzacions, espoli dels recursos del país, destrucció del medi ambient, major corrupció política i inseguretat ciutadana ...

La crisi del deute és l'element clau que permet la violació de drets econòmics, socials i culturals en països de tot el món. Les crisis de deute són recurrents en el capitalisme, i només abordant les causes sistèmiques que les provoquen podríem sortir de l'espiral del deute i de la dependència que aquesta provoca respecte als mercats financers i les institucions financeres internacionals.

El deute és l'esclavitud contemporània. Malgrat que encara es produeixen guerres al món, el mecanisme del deute és la versió "civilitzada" de l'etern desig de les elits de conquerir nous mercats, de privatitzar el patrimoni públic i els béns comuns, d'apropiar-se de les rendes del treball i de sotmetre als governs i les seves poblacions als seus interessos.

Un clar exemple de Deutecràcia i de com el creditors poden acabar amb la democràcia parlamentària es va produir a l'agost de 2011, quan sense debat públic ni referèndum, el PSOE i el PP es van posar d'acord per modificar l'article 135 de la Constitució espanyola per fixar que la devolució del capital així com el pagament dels interessos del deute tenen màxima prioritat per sobre de qualsevol altra despesa de l'Estat.

⁶ Julien, Yves ; Duval, Jérôme. *España : ¿Cuántas veces tendremos que pagar una deuda que no es nuestra?*

<http://patasarribavlc.blogspot.com/2012/02/espana-cuantas-veces-tendremos-que.html>

⁷ Navarro, Vicenç. *Las causas políticas del austericidio en la Unión Europea*.
<http://www.vnavarro.org/?p=10611>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

LEGAL NO ÉS EL MATEIX QUE LEGÍTIM

És fàcil definir què és legal. La legalitat de qualsevol situació ve determinada per les normes i lleis d'un territori concret. La legalitat o il·legalitat d'una mateixa qüestió varien molt d'un lloc a un altre. Les legislacions hipotecàries de bona part dels països del nostre entorn estableixen diferents mecanismes per tal que quan una persona actuant de bona fe no pot fer front al pagament de la seva hipoteca, pugui liquidar el seu deute i tenir una segona oportunitat per refer la seva economia personal. Com denunciem les Plataformes d'Afectats per les Hipoteques i altres col·lectius, a l'estat espanyol si una persona no pot pagar la seva hipoteca i retorna al banc la vivenda, no implica la condonació del seu deute. Legal no vol dir necessàriament just.

La definició de legítim és una mica més complexa. Podríem dir que legítim és allò que és conforme als principis, als valors o als costums acceptats per una persona o grup de persones. Fa uns anys, als nadons nascuts fora del matrimoni se'ls anomenava fill/a il·legítim/a ja que els valors imperants en la societat d'aquell moment determinaven (fins i tot tenia conseqüències legals) que només es podia tenir descendència si s'estava casat, tot i que, biològicament això és perfectament possible.

La legitimitat implica cert grau de subjectivitat. Mentre que una llei, tingui molt o poc suport popular, s'aplica a tota la ciutadania d'un territori, aquestes persones tindran visions diferents del que és il·legítim o injust. Persones amb conviccions pacifistes que pensen que la guerra sempre és injusta i cruel i mai soluciona els problemes, afirmaran que el deute que genera la despesa militar⁸ és il·legítim. Mentre que és possible que altres persones, tot i l'actual context de retallades pressupostàries, justificaran aquesta despesa adduint la necessitat de defensar-nos d'un eventual atac.

Si volem declarar el deute com il·legítim i en conseqüència no pagar-lo, és essencial que hi hagi un intens debat social de fons que manifesti de forma clara i majoritària quins són els valors que defensem com a societat, quines són les nostres prioritats i què considerem injust. És per això, que és imprescindible fer una auditoria del deute oberta a la participació activa de la ciutadania⁹ i no deixar-ho tot en mans de suposats experts i representants polítics.

DEFINICIÓ I EXEMPLES DE DEUTES IL·LEGÍTIMS

Els moviments en contra del deute dels països del Sud, que fa dècades que s'enfronten a aquest espoli destructiu, han definit molt bé i en diferents ocasions què és un deute il·legítim. La Plataforma Auditoria Ciutadana del Deute (PACD) comparteix les principals

⁸ Colectivo Utopía Contagiosa. *La deuda militar: deuda ilegítima, deuda odiosa*.
<https://www.dropbox.com/s/ses4bwmlvxqzq77/Informe%20gasto%20y%20deuda%20militar%202013.pdf>

⁹ PACD. *El que vol dir la PACD quan parla d'Auditoria Ciutadana del Deute i de Deute Il·legítim*

<http://auditoriaciudadana.net/2013/04/10/el-que-vol-dir-la-pacd-quan-parla-dauiditoria-ciudadana-del-deute-i-de-deute-il%C2%B7legitim-catcast/>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg



idees que s'han generat en aquest debat, però conscients que el concepte de deute il·legítim és un concepte evolutiu i ideològic molt depenent del context i de la realitat a la qual faci referència, ha fet una proposta de definició adaptada al nostre entorn i oberta a la participació de la ciutadania.

Un deute il·legítim és aquell contret per un govern que no ha destinat els recursos generats al benefici de la població ; que ha propiciat violacions de drets humans, de la sobirania de les nacions o impactes sobre la natura. També és un deute il·legítim aquell deute derivat d'una política fiscal regressiva o permissiva amb el frau fiscal, que redueix els ingressos de l'Estat per fer front a les seves necessitats.

No sempre és senzill definir exactament quina és la quantitat de deute que generen determinades pràctiques il·legítimes ja que el deute públic no s'acostuma a contractar per a partides determinades, sinó que s'utilitza per compensar el dèficit d'ingressos i despeses. Alguns exemples de deutes que caldria analitzar la seva legitimitat són:

Deutes que es van contreure a causa de mecanismes que van facilitar l'endeutament. La reducció d'ingressos fiscals i privatitzacions de serveis i equipament públics fomenten que els governs hagin d'incórrer en deutes per finançar les despeses de l'Estat.

Deutes contrets sota amenaces o sota pressió d'institucions no elegides democràticament, com els rescats bancaris imposats per la Troika (CE, BCE i FMI)

Despeses amb diners públics que no responen als interessos i necessitats de la població. Arreu de l'Estat existeixen nombrosos exemples de grans infraestructures que no responien a cap necessitat real. Aquestes grans infraestructures sovint amaguen contractacions amb interessos particulars allunyats de l'interès general com l'especulació immobiliària o simplement guanyar vots.

Préstecs contrets per l'Administració per a tercers o per garantir els seus beneficis. Segons una clàusula del contracte, si finalment el Projecte Castor¹⁰ d'emmagatzematge de gas a la costa del Baix Maestrat i el Montsià es tanca per risc sísmic, l'Estat espanyol haurà d'indemnitzar l'empresa per un import que podria arribar al miler de milions d'euros per les pèrdues.

Deutes contrets per finançar projectes mal dissenyats . Sovint les constructores rebaixen conscientment la previsió del cost de l'obra per guanyar el concurs públic. Amb un sobrecost de més del 80%, la construcció del Canal Segarra-Garrigues o l'ampliació de la L9 del metro de Barcelona molt possiblement serien un bon exemple de deutes il·legítimes.

Deutes resultants de despeses relacionades amb irregularitats comeses per l'administració en la concessió dels contractes.

Canvi fonamental de circumstàncies. Als mercats financers de deute, les agències de qualificació i altres institucions financeres acostumen a generar rumors infundats i

¹⁰ ODG. *Organitzacions de l'estat demanen explicacions sobre el Projecte Castor a la Comissió Europea*
http://odg.cat/ct/inicio/comunicacio/7.php?id_pagina=7&id_noticia=450&id_agenda=&publicacions=&id_publicacions=&categorialink=&id_butlleti=&any_but=&id_nota=&id=



pressions especulatives per tal de pujar artificialment els interessos dels préstecs i obtenir guanys majors. És el que popularment s'anomena terrorisme financer.

Un préstec es pot haver contret de manera totalment legal i responsable, però el seu pagament mai hauria de posar en perill els Drets Humans ni la sobirania dels Estats. Els interessos dels creditors no són més valuosos que la vida de les persones i el primer compromís d'un governant hauria de ser amb la seva població.

IMPAGAMENT DEL DEUTE

Independentment de la ideologia, les creences o l'origen de les persones hi ha un component moral molt fort darrere del concepte del deute. Gairebé tothom pensa que els deutes sempre s'han de pagar i que si algú et fa un "favor" tens l'obligació moral de tornar-li. Les entitats financeres no ens han fet cap favor, però la noció de deute està molt lligada amb el concepte d'obligació, de culpa o de pecat de gairebé totes les civilitzacions humanes actuals.

No vivim una època de canvis, sinó un canvi d'època. El model econòmic que ens ha portat fins aquí és insostenible i no respecta la dignitat humana, la democràcia ni el medi ambient, així que és necessari que, com individus que viuen en societat, ens replanegem els valors que defensem i què fem amb tot allò que condiciona el nostre benestar i la nostra existència.

Les retallades pressupostàries, a més de ser injustes i injustificades, no funcionen per allò que els "experts" diuen que serviran. Les duríssimes mesures ja aplicades no permeten arribar als nivells de dèficit pressupostari que ens han imposat, i el deute públic no para de créixer. Tot i que destinéssim tots els diners públics al pagament del deute, com les entitats financeres volen que fem, no el podrem pagar mai. No només pel seu gran volum, sinó, pels creixents interessos, i perquè les mesures d'austeritat i l'especulació financera estrangulen l'economia real i disminueixen els ingressos de les Administracions Públiques.

El creditors saben perfectament que no podrem retornar el capital i els interessos del deute actuals i que tard o d'hora es produiran impagaments. Els bancs reclamaran que retornem la major quantitat del deute que ens sigui possible, però no estan molt preocupats pels impagaments perquè tenen els avals del Govern. A més, els bancs i grans empreses ja han rendibilitzat prou bé les seves inversions. Amb les privatitzacions i els nombrosos canvis legislatius se'ls ha obert noves i grans oportunitats de negoci.

És important recordar que la majoria dels mitjans de pagament que circulen pel món no són diners reals, són apunts comptables en un ordinador. La majoria dels diners els creen les entitats financeres a partir de deute¹¹ i no hi ha riquesa material real al planeta per tornar tots els crèdits que aquestes han posat en circulació. Els diners són ficticis, però les retallades i la degradació de la vida és ben real. Si els Estats obeeixen i fan tot el que els diuen els creditors per intentar pagar tot el deute, moltes persones i el nostre model d'Estat

¹¹ Duran, Enric. *El vídeo del Banc d'Anglaterra sobre la creació de diners . Ha arribat el moment d'exigir transparència .*

<http://enricduran.cat/el-video-del-banc-danglaterra-sobre-la-creacio-de-diners-subtitulat-ha-arribat-el-moment-dexigir-transparencia/>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

social de dret moriran. Si no paguem, els creditors no moriran, només hauran de quadrar els seus balanços i replantegar-se el seu insostenible i injust model de negoci.

El pagament o impagament del deute depèn principalment de la correlació de forces entre els creditors i els deutors. Els bancs van prestar uns diners i van cobrar interessos per justificar el suposat risc de les operacions. Van fer una aposta i van perdre, així funcionen els negocis. Ara haurien d'acceptar que no podran cobrar els préstecs i no aprofitar el seu poder per fer pagar als altres, i a qualsevol preu, la seva irresponsabilitat i la seva avarícia. La majoria dels governants i de legislacions semblen defensar els interessos de les entitats financeres així que la ciutadania haurà de reorganitzar-se per fer valdre els seus propis interessos.

EXEMPLES D'IMPAGAMENT

No és cert que els deutes sempre s'hagin de pagar, l'impagament de deutes és una constant al llarg de la història. Estudiosos de diferents disciplines científiques han investigat com des de fa més de 6.000 anys el deute ha estat un mecanisme de control social i opressió per tal que la població obeís les jerarquies produïdes pels deutes i com les elits (reials, polítiques, econòmiques o religioses) han utilitzat la condonació de deutes¹² per evitar revoltes populars i mantenir la pau social.

La història recent està plena de casos d'impagament de deutes per voluntat pròpia dels Estats o per impossibilitat real de fer-ho. Espanya és l'estat que acumula més casos de fallida de la seva economia al llarg de la seva història. (14 vegades des del s. XVI). Un exemple irònic és l'Acord de Londres de 1953 que va servir perquè els creditors d'Alemanya (entre els quals estaven Grècia, Espanya i altres països) anul·lessin més del 60% del seu deute i Alemanya pogués recuperar-se econòmicament després de la desfeta de la II Guerra Mundial.

La quita del deute grec que al 2012 els creditors van acceptar pel temor de no cobrar res, no ha servit perquè Grècia pugui refer les seves finances. Val a dir que més del 75% dels recursos que Grècia ha rebut dels successius "rescats" van a parar a les entitats financeres i no a pal·liar els destructius efectes dels programes d'ajust dictats per la Troika.

És molt important que no siguin els organismes financers internacionals qui decideixin unilateralment què fer amb el deute que té un Estat. L'any 2008 Equador va fer una auditoria pública que el va permetre declarar bona part del seu deute il·legítim. Aquesta mesura va reduir el seu deute al 30% i va permetre al Govern de Rafael Correa dedicar bona part d'aquests diners al desenvolupament del país. L'any 2011 Islàndia també va desobeir els mandats del FMI i impulsada per la mobilització popular, va repudiar una part del deute privat que l'Estat havia absorbit al rescatar el seu sistema bancari.

Evidentment, les entitats financeres faran tot el possible perquè cap país repudii el seu deute. La llarga lluita de l'Argentina contra els Fons voltor és un bon exemple. Afrontar un impagament del deute segurament comportaria un procés judicial llarg, ple d'amenaques dels Organismes Internacionals i moltes pressions, però existeixen fonaments del Dret Internacional que ens permetrien negar-nos a pagar el deute de forma legal.

¹² Toussaint, Eric. *La amplia tradición de anulación de deudas en Mesopotamia y en Egipto del 3º al 1º milenio antes de J.C.*

<http://cadtm.org/La-amplia-tradicion-de-anulacion>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg

La llei estableix que un contracte entre dues o més parts, com per exemple un préstec, queda anul·lat quan es produeix vici de consentiment per incompetència del contractant, corrupció directa o indirecta i coerció al contractant. També permet cancel·lar un préstec per causes il·lícites o immorals, com els deutes provinents de la colonització i els préstecs concedits a dictadures, el pagament de deutes ja saldats, el finançament condicionat per ajustament estructural o la contractació no rentable o que comporta perjudicis a la població.

Els Pactes Internacionals de 1966 sobre els Drets Humans estableixen que :

«Tots els pobles tenen el dret de disposar de si mateixos. En virtut d'aquest dret, determinen lliurement el seu estatut polític i asseguren lliurement el seu desenvolupament econòmic, social i cultural.

Per a aconseguir aquest fi, tots els pobles poden disposar lliurement de les seves riqueses i dels seus recursos naturals, sense perjudici de les obligacions que deriven de la cooperació econòmica internacional, fundada en el principi de l'interès mutu i del dret internacional. En cap cas un poble podrà ser privat dels seus propis mitjans de subsistència.»

La Convenció de Viena sobre el Dret dels Tractats (1969) estableix que els tractats internacionals s'han de complir, però també especifica que davant la impossibilitat, ningú no pot estar legalment obligat.

QUALSEVOL MESURA SOCIAL PER SORTIR DE LA CRISI PASSA PER L'IMPAGAMENT

L'impagament del deute (*default*) d'un Estat no és sinònim d'Apocalipsi, tot i que a causa de la Globalització i la financiarització de l'economia l'impacte seria mundial. Històricament després de la sotragada inicial, un cop que el sistema financer absorbeix les pèrdues, l'economia acostuma a repuntar a mig i llarg termini¹³.

Un dels principals arguments dels que són contraris al repudi del deute, és que si no paguem, ningú més invertirà al nostre país. Això no és necessàriament cert. Tot i que es produeixi el *default* d'un Estat, la experiència ens demostra que els inversors no desapareixen fàcilment. Malgrat que els negocis puguin tenir més risc o ser menors, els inversors mai perden l'oportunitat d'obtenir beneficis i d'evitar que els faci la seva competència.

El repudi del deute és una condició imprescindible per revertir la dramàtica situació actual, però insuficient per si sol. Perquè aquesta mesura sigui plenament efectiva i no tornar a caure en l'espiral d'endeutament, forçosament haurà d'anar acompanyada d'una profunda reforma fiscal, de mesures de control de capitals, d'un procés de transformació del model productiu, de la nacionalització de la banca per crear una banca pública que financi l'economia productiva i de polítiques que garanteixin la sobirania energètica, alimentària, etc...

Superar l' actual Deutecràcia Global és un procés llarg i dur que Catalunya no pot fer tota sola. Si volem alliberar-nos de l'espiral de deute, caldrà actuar amb decisió i de forma

¹³ Serna, E. ; Jorrín, J.G. *¿Qué ocurre tras las quitas como la de Grecia? La historia avala fuertes rebotes*

<http://www.eleconomista.es/mercados-cotizaciones/noticias/3812975/03/12/grecia-una-buena-inversion-la-bolsa-se-dispara-tras-digerir-los-impagos.html#Kku8ptTAJbskki2R>

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg



coordinada amb altres pobles del món. El primer pas d'aquest camí és auditar el deute i que la població conegui la realitat d'aquest mecanisme d'explotació neocolonial. Un cop fet aquest procés d'educació popular, de mobilització continuada i d'empoderament polític, la ciutadania conscienciada tindria prou arguments per dir que el deute no és nostre, que és il·legítim i que no el paguem.

DEUTE

CANDIDATURA D'UNITAT POPULAR - CUP +

PLATAFORMA AUDITORIA CIUTADANA DEL DEUTE - PACD - Argumentari Llarg